

4 Οκτωβρίου 2019

«Κύριε Μάτση, πού ξέρεις αν δεν είμαι κι εγώ Έλληνας»;

[Πολιτισμός](#) / [Ρωμηοσύνη](#)

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΜΑΤΣΗΣ

ΜΕΤΑ ΠΑΡΡΗΣΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

Μια συγκλονιστική ιστορία μέσα από

Κύπριος πολιτικός, Γιαννάκης Μάτσης. Το βιβλίο κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Καστανιώτης το 2018.

Η απίστευτη όσο και συγκλονιστική αυτή ιστορία ξεκίνησε από το Παρίσι, στις 18 Δεκεμβρίου 1989, όπου συνεδρίαζε η Επιτροπή Μετανάστευσης, Προσφύγων και Δημογραφίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην οποία συμμετείχε και ο Γιαννάκης Μάτσης.

Τότε ο αρχηγός της τουρκικής αντιπροσωπείας, βουλευτής του «Κόμματος της Μητέρας Πατρίδας», Μουκέρεμ Τασίογλου, ανακοίνωσε επίσημα την πρόσκληση στην Επιτροπή να επισκεφθεί την Τουρκία για επιτόπου εξέταση της κατάστασης των Βουλγαρομουσουλμάνων που είχαν εγκατασταθεί εκεί, καθώς και των Κούρδων και των προσφύγων από το Ιράν και το Ιράκ.

Ο Πρόεδρος της Υποεπιτροπής Προσφύγων, ο Ισπανός σοσιαλιστής βουλευτής Αλφόνς Κουκό, δήλωσε ότι το θέμα συνδεόταν και με τα σχετικά Ψηφίσματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης για διατήρηση της δημογραφικής σύνθεσης στην Κύπρο και αποτροπή της εγκατάστασης εκεί Βουλγαρομουσουλμάνων από την Τουρκία.

Σε μια χωρίς προηγούμενο χειρονομία, ο Τασίογλου απηύθυνε ιδιαίτερη πρόσκληση στον Γιαννάκη Μάτση να συμμετάσχει στην επίσκεψη της Υποεπιτροπής στη χώρα του. «Προσκαλώ τον κ. Μάτση», είπε, «διότι, εκτός του έργου της Υποεπιτροπής στην οποία θα συμμετάσχει, θα έχει την ευκαιρία να συνομιλήσει ιδιαιτέρως με ιθύνοντα πολιτικά πρόσωπα της Τουρκίας για θέματα κοινού ενδιαφέροντος»[1].

Η πενταμελής Υποεπιτροπή της ΚΣΣΕ θα περιόδευε από την Ανατολική Θράκη μέχρι την περιοχή του Κουρδιστάν, στην Ανατολική Τουρκία, και θα συνομιλούσε, εκτός από τους Τούρκους πολιτικούς ηγέτες, και με την ηγεσία των Κούρδων, των Ιρανών και των Βουλγαρομουσουλμάνων προσφύγων. Τα συμπεράσματά της θα υποβάλλονταν στην ολομέλεια της ΚΣΣΕ. Για τον Μάτση θα διευθετείτο ειδικό πρόγραμμα χωριστών συναντήσεων με τους Τούρκους πολιτικούς.

Η πρώτη ευκαιρία που του δόθηκε να θίξει, κατά τρόπο παραστατικό, το δράμα των αγνοουμένων ήταν όταν βρέθηκαν στο Ντιγιάρμπακιρ, με τις γνωστές φυλακές, όπου, σύμφωνα με πληροφορίες, είχαν μεταφερθεί αγνοούμενοι της Κύπρου.

Όπως αφηγήθηκε αργότερα σε συνέντευξή του[2], ενώ βρίσκονταν στο μικρό λεωφορείο που τους μετέφερε, εξέφρασε την επιθυμία να περάσουν από τις φυλακές. Ο νεαρός εκπρόσωπος του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών που τους συνόδευε αρνήθηκε. Ωστόσο, λίγα λεπτά αργότερα, τελείως συμπτωματικά,

βρέθηκαν μπροστά στις φυλακές, αφού η τροχαία κίνηση τους ανάγκασε να αλλάξουν το δρομολόγιο της περιήγησής τους.

Ο Γιαννάκης Μάτσης άρχισε να βγάζει φωτογραφίες μέσα από το λεωφορείο και την επόμενη στιγμή όλοι αποβιβάστηκαν και ανέβηκαν τα σκαλοπάτια που οδηγούσαν στο τείχος των φυλακών. Τότε κάλεσε τους Ευρωπαίους συναδέλφους του και τους είπε: «Εδώ βρισκόμαστε σε έναν χώρο που για μένα έχει τεράστια σημασία. Αυτές είναι οι φυλακές του Ντιγιάρμπακιρ, στις οποίες είχαν μεταφερθεί εκατοντάδες Έλληνες Κύπριοι αγνοούμενοι. Κάτω από τα πόδια μας, όπου βρίσκονται Κούρδοι φυλακισμένοι, πιθανότατα να υπάρχουν και Ελληνοκύπριοι αγνοούμενοι, αν βρίσκονται ακόμη στη ζωή».

Οι Ευρωπαίοι βουλευτές έδειξαν συγκλονισμένοι και βομβάρδισαν τον Κύπριο συνάδελφό τους με ερωτήσεις. Η απρόσμενη αυτή εξέλιξη θορύβησε τον Τούρκο συνοδό, ο οποίος του είπε οργισμένος πως, αν γνώριζαν ότι είχε την πρόθεση να ανακινήσει το θέμα των αγνοουμένων, δεν θα του επέτρεπαν την είσοδο στην Τουρκία. Ο Μάτσης αντέδρασε, λέγοντάς του ότι κανένας δεν είχε το δικαίωμα να εμποδίσει την επίσκεψή του στην Τουρκία ως μέλους της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης.

Το επεισόδιο, όμως, είχε συνέχεια, και μάλιστα εντελώς απρόβλεπτη. Φεύγοντας από το Ντιγιάρμπακιρ, πλησίασε τον Τούρκο συνοδό και, αφού τον επαίνεσε για τον ζήλο του στην εκτέλεση των καθηκόντων του, του σύστησε να είναι πιο προσεκτικός στη συμπεριφορά του απέναντι στους ξένους κοινοβουλευτικούς.

Εκείνος τότε τον αγκάλιασε και του είπε:

«Κύριε Μάτση, πού ξέρεις αν δεν είμαι κι εγώ Έλληνας;».

Και του αποκάλυψε πως πράγματι ήταν Έλληνας με καταγωγή από τη Σμύρνη, δείχνοντάς του και τον σταυρό που του είχε δώσει η γιαγιά του και τον φορούσε στο στήθος του!

Σημειώσεις

1. Βουλή των Αντιπροσώπων, Ανακοινωθέν, Λευκωσία, 19 Δεκεμβρίου 1989.
2. Περιοδικό «Ενημέρωση», τεύχος 231, Λευκωσία, 12 Απριλίου 1990, σσ. 12-17.

<http://bit.ly/31HEkNM>